

Briuselis, 2024 m. spalio 21 d.
(OR. en)

14755/24

Tarpinstitucinė byla:
2024/0260(NLE)

COEST 568
POLCOM 276

PASIŪLYMAS

---

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2024 m. spalio 18 d.
kam:	Tarybos generaliniam sekretoriatui
Komisijos dok. Nr.:	COM(2024) 472 final
Dalykas:	Pasiūlymas TARYBOS SPRENDIMAS dėl Europos Sąjungos ir Uzbekistano Respublikos tvirtesnio partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo sudarymo Europos Sąjungos vardu

---

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2024) 472 final.

Pridedama: COM(2024) 472 final

Briuselis, 2024 10 18
COM(2024) 472 final

2024/0260 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos ir Uzbekistano Respublikos tvirtesnio partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo sudarymo Europos Sąjungos vardu

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

- **Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai**

Pridedamas pasiūlymas yra teisinė priemonė, kuria įgaliojama sudaryti Europos Sąjungos ir Uzbekistano Respublikos tvirtesnį partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą (toliau – tvirtesnis PBS arba Susitarimas).

Šiuo metu Europos Sąjungos (ES) ir Uzbekistano Respublikos (Uzbekistanas) santykiai grindžiami 1996 m. birželio 21 d. Briuselyje pasirašytu ir 1999 m. liepos 1 d. įsigaliojusiū Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimu (toliau – PBS).

2017 m. spalio 9 d. Taryba priėmė sprendimą, kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas su Uzbekistano Respublika dėl tvirtesnio partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo. Derybos dėl Susitarimo pradėtos 2018 m. lapkričio mėn. Europos Sąjunga ir Uzbekistano Respublika derybas dėl tvirtesnio PBS užbaigė 2022 m. birželio mėn. 2022 m. liepos 6 d. tvirtesnio PBS tekstą parafavo vyriausieji derybininkai.

Šis Susitarimas yra svarbus žingsnis stiprinant ES politinį ir ekonominį bendradarbiavimą su Vidurine Azija. Juo bus sudarytos sąlygos stiprinti politinį dialogą ir bendradarbiavimą įvairiose srityse, todėl ES galės veiksmingiau plėtoti dvišalius ryšius su Uzbekistano Respublika.

Į tvirtesnį PBS įtrauktos įprastinės ES nuostatos dėl žmogaus teisių, Tarptautinio baudžiamojo teismo, masinio naikavimo ginklų, šaulių ir lengvųjų ginklų ir kovos su terorizmu. Be to, jame numatytas bendradarbiavimas apima tokias sritis kaip sveikata, aplinka, klimato kaita, energetika, mokesčiai, švietimas ir kultūra, darbas, užimtumas ir socialiniai reikalai, mokslas bei technologijos ir transportas. Susitarime taip pat aptariami teisinio bendradarbiavimo, teisinės valstybės principo, pinigų plovimo ir teroristų finansavimo, organizuoto nusikalstamumo ir korupcijos klausimai. Tikimasi, kad prekybai skirta Susitarimo dalimi bus užtikrinta geresnė ekonominės veiklos vykdytojų reglamentavimo aplinka, todėl ES įmonės gaus didelės ekonominės naudos. Tvirtesnis PBS nėra į Reglamentavimo kokybės ir rezultatų programos (REFIT) taikymo sritį patenkanti iniciatyva.

Susitarimu nustatoma institucinė sistema, kurią sudaro Bendradarbiavimo taryba, Bendradarbiavimo komitetas ir Parlamentinio bendradarbiavimo komitetas (žr. VII antraštinę dalį „Institucinės, bendrosios ir baigiamosios nuostatos“), Intelektinės nuosavybės teisių pakomitetas, taip pat sudaromos sąlygos steigti pakomitečius ir kitus organus, kurie padėtų Bendradarbiavimo tarybai. Juo taip pat nustatoma pareigų vykdymo tvarka, kuri būtų taikoma, jei viena iš Šalių nevykdytų pagal Susitarimą tenkančių pareigų.

Įsigaliojęs Susitarimas pakeičia 1996 m. birželio 21 d. pasirašytą Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Uzbekistano Respublikos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Tvirtesnis PBS grindžiamas atitinkamais Uzbekistano Respublikos ir ES užmojais ir poreikiais, kad būtų plėtojami dvišaliai santykiai, atsižvelgiant į 2019 m. birželio 17 d. Tarybos išvada dėl naujosios ES Vidurinės Azijos strategijos. Susitarimu bus prisidedama prie 2019 m. gegužės 15 d. priimtos naujosios ES Vidurinės Azijos strategijos įgyvendinimo.

Tvirtesniu PBS modernizuojamas 1999 m. PBS – išplečiama jo taikymo sritis įtraukiant naujas bendradarbiavimo sritis ir pagal Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) taisykles ir regioninius ekonominius susitarimus iš esmės atnaujinama prekybos ir ekonominių santykių reguliavimo sistema.

Igyvendinus Susitarimą jis bus naudingai papildytas bendrosios lengvatų sistemos (BLS+) mechanizmu, kuriuo Uzbekistano Respublika naudojami nuo 2021 m. Pagal šią sistemą suteikiamos papildomos muitų tarifų lengvatoms, jei laikomasi 27 pagrindinių žmogaus teisių, valdymo, aplinkos ir darbo konvencijų.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Pagal tvirtesnią PBS visapusiškai laikomasi Sutarčių ir išsaugomas Sąjungos teisinės tvarkos vientisumas ir autonomija. Juo puoselėjamos Sąjungos vertybės, tikslai ir interesai ir užtikrinamas jos politikos ir veiksmų nuoseklumas, veiksmingumas ir tęstinumas.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

- **Materialinis teisinis pagrindas**

Remiantis Teismo praktika, jeigu ES priemonės analizė parodo, kad ja siekiama dviejų tikslų arba ją sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu arba svarbesniu tikslu ar pagrindine arba svarbesne dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, priemonė turi būti grindžiama tik vienu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis. Išimtiniais atvejais, jeigu nustatoma, kad priemone tuo pat metu siekiama kelių tikslų arba ją sudaro kelios dalys, kurie (-ios) yra neatsiejamai susiję (-ios) ir nė vienas (-a) iš jų nėra tik papildomas (-a), ir todėl taikytinos skirtingos Sutarties nuostatos, tokia priemonė turi būti grindžiama skirtingais atitinkamais teisiniais pagrindais (žr. 2006 m. sausio 10 d. sprendimą *Komisija prieš Parlamentą ir Tarybą*, C-178/03, EU:C:2006:4, 42 ir 43 punktai; 2014 m. birželio 11 d. sprendimą *Komisija prieš Tarybą*, C-377/12, EU:C:2014:1903, 34 punktas; 2016 m. birželio 14 d. sprendimą *Parlamentas prieš Tarybą*, C-263/14, EU:C:2016:435, 44 punktas, ir 2018 m. rugsėjo 4 d. sprendimą *Komisija prieš Tarybą* (Susitarimas su Kazachstanu), C-244/17, EU:C:2018:662, 40 punktas).

Šiuo konkrečiu atveju Susitarimu siekiama dviejų pagrindinių tikslų ir jį sudaro dvi pagrindinės dalys, kurie susiję su vystomojo bendradarbiavimo ir bendros prekybos politikos sritimis. Todėl siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 207 ir 209 straipsniai¹.

Pažymima, kad į Susitarimą neįtrauktos valstybių narių kompetencijai priklausančios sritys, todėl nereikalaujama, kad ES valstybės narės taptų šio Susitarimo Šalimis.

- **Procedūrinis teisinis pagrindas**

---

¹ Paramos vystymuisi komiteto (DAC) oficialios paramos vystymuisi gavėjų sąrašė, galiojančiame atsiskaitant dėl 2020, 2021, 2022 ir 2023 m. srautų, Uzbekistano Respublika yra mažesnių vidutinių pajamų šalis, kaip nurodyta 2021 m. birželio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/947, kuriuo nustatoma Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė „Globali Europa“, 3 straipsnio 3 dalyje.

SESV 218 straipsnio 6 dalies a punkte numatyta priimti sprendimus dėl susitarimo sudarymo gavus Europos Parlamento pritarimą.

SESV 218 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad Taryba sprendžia kvalifikuota balsų dauguma, išskyrus SESV 218 straipsnio 8 dalies antroje pastraipoje nurodytas aplinkybes, kai Taryba sprendžia vieningai. Atsižvelgiant į tai, kad minėtos dvi svarbesnės Susitarimo dalys yra prekybos politika ir vystomasis bendradarbiavimas, šiuo konkrečiu atveju taikoma balsavimo kvalifikuota balsų dauguma taisyklė.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Susitarimas apima ES išimtinės kompetencijos klausimus, kaip antai bendrą prekybos politiką, ir lygiagrečios kompetencijos ES dalį, kaip antai vystymosi politiką. Juo stiprinamas ES ir Uzbekistano Respublikos politinis dialogas ir bendradarbiavimas. Todėl reikalingi ES lygmens veiksmai.

- **Proporcingumo principas**

Susitarimu neviršijama to, kas būtina norint pasiekti politikos tikslus stiprinti ES ir Uzbekistano Respublikos santykius, siekiant remti demokratines reformas, teisinės valstybės principo laikymąsi ir darnią ekonominę plėtrą, kaip priemonę Uzbekistano Respublikos stabilumui ir saugumui didinti. Dėl Susitarimo Sąjungai nereikės iš dalies keisti savo taisyklių, reglamentų ar standartų jokioje reguliuojamoje srityje.

3. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTASIAIS SUBJEKTAIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos**

Taryba visais derybų etapais buvo reguliariai informuojama ir su ja buvo konsultuojamasi atitinkamoje Tarybos darbo grupėje, visų pirma Rytų Europos ir Vidurinės Azijos darbo grupėje ir Prekybos politikos komitete.

Europos Parlamentas buvo reguliariai ir nedelsiant informuojamas visų derybų metu.

Vyriausiasis įgaliotinis ir Komisija mano, kad Tarybos derybiniuose nurodymuose nustatyti tikslai pasiekti ir Susitarimo projektas gali būti pateiktas sudaryti.

- **Poveikio vertinimas**

Poveikio vertinimas nebuvo atliktas, nes Susitarimu iš esmės atnaujinamas ir sustiprinamas galiojantis PBS, todėl juo nebus nustatytos naujos svarbios bendradarbiavimo sritys, kurios darytų didelį ekonominį ir socialinį poveikį arba poveikį aplinkai. Numatomas poveikis yra daugiausia politinis, nes ES siekia sustiprinti šalies partnerės politinę kryptį ir padidinti ES politinį kapitalą. Uzbekistano Respublikoje galima tikėtis teigiamų socialinių pasekmių, daugiausia susijusių su numatytomis nuostatomis dėl teisinės valstybės, žmogaus teisių ir saugumo. Taip pat tikimasi, kad pagerėjus verslo aplinkai padidės prekyba, tačiau dėl to nekyla jokie pavojaus Susitarimo Šalių konkreitiems pramonės sektoriams, nes Uzbekistano Respublika ir ES nekonkuruoja tuose pačiuose sektoriuose. Manoma, kad poveikio vertinimo parengimas neduotų panaudotiems ištekliams proporcingų rezultatų.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos ir Uzbekistano Respublikos tvirtesnio partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo sudarymo Europos Sąjungos vardu

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 ir 209 straipsnius kartu su 218 straipsnio 6 dalies a punktu ir 218 straipsnio 7 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento pritarimą,

kadangi:

- (1) remiantis Tarybos sprendimu (ES) [...], Europos Sąjungos ir Uzbekistano Respublikos tvirtesnis partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimas buvo pasirašytas [...] su sąlyga, kad bus sudarytas;
- (2) Susitarimas – svarbus žingsnis, kad Europos Sąjunga galėtų labiau įsitraukti į politinį ir ekonominį Vidurinės Azijos gyvenimą. Susitarimu intensyvinamas politinis dialogas ir numatoma glaudžiau bendradarbiauti įvairiose srityse, todėl dvišalius santykius su Uzbekistano Respublika bus galima plėtoti veiksmingiau;
- (3) Susitarimas turėtų būti patvirtintas Europos Sąjungos vardu;
- (4) pagal SESV 218 straipsnio 7 dalį Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai nustatyti Sąjungos poziciją tose srityse, kuriose Susitarimu įsteigti organai turi priimti techninio pobūdžio sprendimus, kuriems priimti nereikia didelės politinės diskrecijos;
- (5) vadovaudamasi Sutartimis, Komisija turi užtikrinti, kad Sąjungos vardu Uzbekistano Respublikai būtų pateiktas Susitarimo 345 straipsnio 1 dalyje numatytas pranešimas, ir taip išreikšti Sąjungos sutikimą laikytis Susitarimo;
- (6) vadovaudamasi Sutartimis, Komisija taip pat turi užtikrinti, kad būtų pateikti Susitarimo 346 ir 352 straipsniuose numatyti pranešimai,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Europos Sąjungos vardu patvirtinamas Europos Sąjungos ir Uzbekistano Respublikos tvirtesnis partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimas.

2 straipsnis

Taikant Susitarimo 27 straipsnio 2 dalies a punkto ii papunktį, prekybos klausimams skirta sudėtimi veikiančios Bendradarbiavimo tarybos sprendimais, susijusiais su geografinėmis nuorodomis, daromus Susitarimo pakeitimus Sąjungos vardu tvirtina Komisija. Jei suinteresuotosios šalys nesusitaria esant prieštaravimams, susijusiems su geografinė nuoroda,

Komisija priima atitinkamą poziciją, laikydamosi Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1151/2012 57 straipsnio 2 dalyje nustatytos tvarkos.

Susitarimo 174 straipsnyje nurodytų ištaisymų ar pakeitimų arba bet kokios pozicijos, kurios Sąjunga turi laikytis tokioje procedūroje, tikslais pakeitimą arba Sąjungos poziciją patvirtina Komisija.

3 straipsnis

1. Pagal Susitarimo IV antraštinės dalies 7 skyriaus 4 skirsnio 4 poskirsnį „Geografinės nuorodos“ saugomą pavadinimą gali naudoti bet kuris veiklos vykdytojas, prekiaujantis atitinkamą specifikaciją atitinkančiais žemės ūkio produktais, maisto produktais, vynais, aromatintais vynais ar spiritiniais gėrimais.

2. Vadovaudamosi Susitarimo 109 straipsniu, valstybės narės ir Sąjungos institucijos užtikrina Susitarimo 104–108 straipsniuose numatytą apsaugą, taip pat suinteresuotajai šaliai paprašius.

4 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė